

Déli Hírlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓNYVATAL:
SZENTGYURGY-TÉR 4. TEL. 2-32

Ellentétes érzelmek

Amiként szívünkben aszerint, hogy mi-
semények kopogtatnak értelmünk aj-
A veszteséglisták lajstromozásában
rattatásunkban elfáradt lelkünkben
ngot nyer minden cselekedet, amely
értés jele és fájón rezonál minden
amely nemzeti kulturánk szabad fej-
gátolja. Ezt a fájalmunkat nem le-
gszüntetni azzal, ha panaszos jajsza-
államellenes támadásnak minősítik,
dig azzal, hogy az irredenta bélyeget
reánk, lapjainkat pedig, amelyek
mernek adni sérelmeinknek, ható-
járásokkal igyekeznek megrendszá-
ni. Kis gyermekeinket, akiket anya-
sion még anyanyelvükben kellene ok-
sison számtalan fogalom még egyál-
nem tudott közel férközni zsenge
lühöz, egy számunkra teljesen új és
nyelven — nyelven és nem nyelven
tanak olyan ismeretekre, amely meg-
anyanyelvükön is a kezdet nehéz-
bűtközik. Vagy szóljunk középisko-
l, amelyeknek már emléke is kezd
adni? Cuzának és Gogának — a ha-
tényleges birtokába jutva — már
maradna sok tennivalója a numerus
megvalósítása érdekében. Még né-
nap választ el a gyulafehérvári román
gyűlés tizenötödik évfordulójától.
Évtized mindössze és az események
gában messzebb sodródtunk az akkor
ett elvektől és ott hozott határozatok-
intha közben évszázadok teltek volna
gy új történelmi korszak kapujában
sívítette felénk az erdélyi és bánági
ság: Ezen a földön mindenki számára
ló nemzeti szabadságot akarunk! El-
ottakból soha nem leszünk elnyomók!
öt esztendő és ma annak az erdélyi ro-
vezérnek kormányja, aki egyik össze-
a volt a gyulafehérvári román nemzet-
snek, szankcionálja a nemzeti létünk
irányuló rendelkezéseket. Fájó érzés
zívünkben és felvetődik a kérdés, mit
tatunk a regáti mentalitástól, ha a kö-
nk és velünk felnőtt románok így
k el velünk szemben? Egyet minden-
e: hogy gyűlöletmentesen nézik élet-
elmünket és ha nem fertőzik meg lel-
lükét az erdélyi, retorziókban kéjelgő
szista szellem kinövésével, megértést
zonban a haj éppen az, hogy nem is-
kell elégé sem bennünket, sem intéz-
reinket. Felületes és rosszindulatú be-
sok áldozatai. Hogy mennyire így van,
k klasszikus bizonyítéka volt a köz-
fásügyi miniszter kolozsvári látoga-
melynek folyamán az iránt érdeklő-
hogy hol van a magyarok egyeteme?
agyon esodálkozott, amikor felvilágo-
ták, hogy ilyen nem létezik, hanem
szűnül az ifjúsági faluszeminárium
kasságáról informálták tévesen. A mi-
ter, aki értesülését Ghibu egyetemi ta-
egy röpiratból szerezte, megnyugodva
mosoly kíséretében vette tudomásul,
y nincs titkos magyar egyetem. A mi-
ter mosolygott, az ilyen helyreigazító
olyokból azonban ritkán jut nekünk,
t Ghibu-féle ember sok van és ezeknek
sokkal rövidebb Bukarestbe, mint a
iszteré hozzánk. Pusztító számum sepe-
g kulturális és gazdasági életünkön.
erzselte reményünknek nem egy vi-
t, a gyökerek azonban mélyen lenyul-
a magyar néplelekbe és új rügyek
adnak, új virágok nyílnak, melyek szín-
pájára, ha a magyar akarás és élet-
ülés kertjében sarjadnak is, büszke lehet

A kormány lemondása szombaton következik be és a bukás a liberálisok befolyásának eredménye

Rosszkedvű volt tegnap a miniszterelnök, — állapították meg a politizálás szenvedélyének hódolók és az augurok ebből már messzebbmenő következtetéseket vontak le. Azt mondják, hogy a kormány körül még sincsen minden rendben és olyan meglepetések is történhetnek, amelyekre az ellenzék számít. Lassankint kiszivárognak olyan hírek is a kormányhoz közelálló körökből, hogy Vaida és Madgearu között sem lenne teljes az egyetértés a gazdasági politika tekintetében és ezek az ellentétek megnyilvánultak a királyi kihallgatáson is. A miniszterelnök és a pénzügyminiszter programja nem fedi teljesen egymást. Másrésztől azonban azt is beszélük, hogy

Vaida szerette volna a bizalomnak fokozott megnyilvánulását a nyilvánosság előtt megkapni és az uralkodó ehhez nem járult hozzá. Vannak, akik azt is mondják, hogy a királynak nem tetszik az az erőszakos bánásmód, mellyel Vaida az ellenzék egyes akcióit letöri. Aggályának adott volna kifejezést afölött is, hogy Maniu hiveinek csoportja növekedőben van és ez sok kellemetlenséget okozhat még a kormánynak. A kihallgatáson a liberálisok kormánybuktató akciója is szóba került és az uralkodó állítólag nem mindenben helyeselte volna a kormánynak eljárását a liberálisokkal szemben.

A liberális párt vezetői tegnap újabb összegyűltek Duca lakásán és úgy határoztak, hogy egyelőre megfigyelő álláspontra helyezkednek.

Kolozsvárott tegnap Boila Zaka-riás, a Maniu-csoport új lapja, a Romania Noua egyoldalú rendkívüli kiadásában jelentette, hogy a kormány a lapot minden ok nélkül betiltotta, illetve megjelenését három napra felfüggesztette.

Mindez egy nappal azután történt, — mondja — amikor Vaida miniszterelnök éppen Kolozsvárott kijelentette, hogy Erdély a polgári szabadságok hagyományos földje.

A rendkívüli szám közli azután azokat a táviratokat, amelyeket a lapbetiltással kapcsolatosan Vaida miniszterelnökhez, Mironescuhoz és Mihalachehez intéztek.

A késő esti órákban jelentik Bukarestből — nem hivatalos, de megbízhatónak tartott politikai forrásból —, hogy a Vaida-kormány sorsa immár megpecsételkedett. Kiderült ugyanis, hogy a király a kormány-
nak a gazdasági újjáépítésre vonatkozó tervét nem fogadta el. Az uralkodó Vaida és Madgearu legutóbbi kihallgatása alkalmával a gazdasági terv részletes ismertetését sem volt hajlandó meghallgatni, Vaida ebből megértette, hogy helyzete tarthatatlanná vált és felajánlotta a királynak lemondását. A tényleges lemondás azonban elhúzódik szombatiig, mert közben minisztertanács lesz és Vaida szombaton jelenik meg ismét Károly király előtt, hogy formálisan is benyújtsa akkor az össz-kormány lemondását. Politikai körökben a nemzeti parasztpárti kormány bukását a liberálisok megnövekedett befolyásának tulajdonítják. Biztosra veszik, hogy a király Ducát fogja megbízni a kormányalakítással. Hogy kik lesznek a liberális kormány tagjai, azt még nem lehet tudni, bizonyos csak az, hogy Titulescu megtartja a külügyminis-
teri tárcát.

A liberálisok nem engednek álláspontjukból

Mindezek a hírek természetesen nem ellenőrizhetők, mert az audienciáról hivatalos jelentést nem adtak ki, a két kormányférfi pedig nem nyilatkozott a kihallgatáson történetekről.

A kormányváltozás lehetőségének híre változatlanul kísért ellenzéki körökben, sőt a nemzeti parasztpárt berkeiben is komolyan beszélnek egyrészt a Duca-féle liberális párt-ról, másrészt pedig a Bratianu György-Goga és Junian együttműködésének lehetőségéről. Egyik alakulatot sem tartják képtelennek arra, hogy az új kor-

mányt megalakítsa. A liberálisok nem engednek és állítólag a kormány minden tilalma ellenére megrendezik a november tizenötödiki bukaresti felvonulást. A kormány viszont elszánt arra, hogy a felvonulást minden körülmények között megakadályozza.

Attól tartanak, hogy a főváros ebben az esetben véres összeütközések színhelye lehet. Ez feltétlenül a kormány bukását vonná maga után. A harc olyan kétélű fegyver, amelyben nemcsak sebeket osztani, de kapni is lehet.

Sürgősen Bukarestbe hívták a párt vezéreit

Hivatalosan nem történt tegnap semmi a politikában, mert ünnep volt, azonban a kormány minden tagja felkereste a miniszterelnököt lakásán, ahol sokáig tanácskoztak.

A nemzeti parasztpárt elnöki tanácsa ma ülést tart. Ennek már tegnap kellett volna meglennie, azonban elmaradt, mert Mihailache, mint a Vitéz Mihály-rend tagja, Szinajában volt, az ő részvételére pedig feltétlenül szükség van.

Vaida a Sándor miniszterelnök különben tegnap délután hosszasan tárgyalt Titulescu külügyminiszterrel. Természetesen az új politikai helyzetről volt közöttük szó és alaposan megvitat-

ták az összes megoldási lehetőségeket. Tegnap délután táviratilag hívták Bukarestbe Pop-Cicio István kamarai és Costacheșcu szenátusi elnököket továbbá Pan Halipa besszarábiai és Sauciu-Saveanu bukovinai minisztereket is, akik tagjai a nemzeti parasztpárt elnöki tanácsának. A párt elnöki tanácsa ma délelőtt tartja meg ülését, amelyen foglalkozni fog a politikai helyzettel.

Károly király ma Bukarestbe érkezik téli tartózkodásra és Vaida miniszterelnököt, valamint a többi politikust a király már Bukarestben fogadja kihallgatáson.

emel ellene, bármely nemzet nyelvén nyilvánuljon is az. Ezért kavarnak szívünkben ellentétes érzelmek aszerint, hogy gyű-

löletet vagy megértést tapasztalunk ezen természetadta és törvényekkel bízottunk jogaimkal szemben.

Vér áztatja Kuba földjét ahol már rövid időn belül a harmadik forradalom harcai folynak

Kuba szigetén most már rövid időn belül a harmadik véres forradalom tört ki. Nemcsak Havannában, hanem a sziget más helyein is véres harcok folynak. A repülő hadtest majdnem teljes egészében fellázadt, a repülőgépeket a forradalom szolgálatába állította és számos helyen bombázza a reguláris hadsereget. A lázadókhöz csatlakozott a szárazföldi hadsereg egy része is, azonkívül az ABC szervezet, amely annak idején megbuktatta Machado elnököt. A forradalmárok eddig több kaszányát és középületet is megszállottak. Azon a hatalmas téren, amely az elnöki palota és a parlament között elterül, gépfegyverekkel harcolnak egymással a forradalmárok és

a kormányhoz hű csapatok. A harcoknak eddig már számos halálos áldozata és több száz sebesültje van. A forradalmárok felszólították San Martin elnököt és Battista hadügyminisztert és miniszterelnököt, aki, mint ismeretes, a legutóbbi forradalom egyik vezetője volt és őrmestereiből saját maga nevezte ki magát tábornokká, hogy mondjanak le.

A memorandum, amelyet hozzájuk intéztek leszögezi, hogy semmitsem tettek Kuba javára, sőt ellenkezőleg, a szigeten az ő uralmuk óta úgy politikailag, mint pedig gazdasági téren a viszonyok erősen leromlottak. Havannában tegnap röpcédulákat osztogattak, amelyeken San Martin elnököt és Battistát azzal fe-

nyegetik meg, hogy nyilvánosan felakasztják őket, ha azonnal nem távoznak helyükről és nem adják át a hatalmat. Battista hadügyminiszter kijelentette, hogy nem hagyja magát megfélemlíteni. Palotáját gépfegyverekkel és kézi gránátos katonákkal védelmezi. A forradalmárok heves gépfegyver tűz alá fogták Battista palotáját és abban óriási károkat tettek.

A forradalmat a csöcselék arra használja fel, hogy gyujtogasson és raboljon, a rendőrség pedig mindezt összetett kezekkel nézi. A rendőrök különben nyíltan rokonszenveznek a forradalmárokkal.

Kellemetlenül szólnak bele az amerikai kommunisták feliorgató propagandájukkal Litvinov washingtoni tárgyalásaiba

A Washingtonba érkezett Litvinov orosz külügyi népbiztos tegnap a nap legnagyobb részét tárgyalásokkal töltötte el, amelyeket Hull amerikai külügyi államtitkárral folytatott. A tárgyalásokról egyelőre sem orosz, sem pedig amerikai részről nem adtak ki hivatalos jelentést.

Tegnap délelőtt a washingtoni Fehér Házban Roosevelt elnök diszebedét adott Litvinov tiszteletére. Az ebédén Litvinovon kívül az orosz kereskedelmi képviselő washingtoni vezetője, az amerikai kormány minden tagja, valamint számos ismert politikus is részt vett.

Az ebédén felköszöntők hangzottak el, amelyek úgy Amerika, mint Szovjetország részéről a békét és a barátságot hangsúlyozták.

Litvinov tegnap délután fogadta az újságírókat, akik előtt nyilatkozott tárgyalásainak céljairól. Rámutatott arra, hogy két olyan nagy hatalom, mint Amerika és Oroszország nem nélkülözhetik egymás között a normális kapcsolatot. Szükség van egy diplomáciai, mint pedig a gazdasági összeköttetésre. Amerikának is, Oroszországnak is kölcsönös kivitel és bevitel lehetőségei vannak a másik állam részéről, amelyeket ki kell használni. Beszélt azután arról, hogy a tárgyalások alaphangja a megértés jegyében folyik. A szükséges egyezmények a két állam között hamarosan létre jönnek és azoknak semmiféle akadálya nincs. A két állam között nincsen semmiféle ellentét, ezzel szemben azonban annál több közös érdekük van.

Hangsúlyozta Litvinov, hogy Oroszország sohasem viselt háborút Amerika ellen és ezt a jövőben sem kívánja.

Kínosan hatott, hogy éppen Litvinov amerikai tartózkodásának második napján az amerikai kommunisták az internationale parancsára nagy kommunista agitációba fogtak. A kommunisták millió számarú osztogatják a röpcédulákat, amelyek felszólítják Amerika népét, hogy csatlakozzék a kommunista eszmékhez, döntse meg a mai kormányrendszert és ragadjá magához a hatalmat. Az amerikai kommunisták gyűlést

tartottak, amelyen több felszólaló kijelentette, hogy itt az ideje a vörös forradalom előkészítéseinek.

Arra szólították fel a munkásokat, hogy ezt az elégedetlenséget, amely Roosevelt ujjáépítési intézkedéseit kíséri, használják ki a kommunista forradalom elősegítésére.

Érdekes, hogy Litvinov népbiztos Hull államtitkárral előtt éppen tegnap hangoztatta, hogy Oroszország nem kíván Amerikában kommunista propa-

Kétezer vasgárdista felvonulása fejezte be az antiszemita alakulat zászló- szentelési ünnepségét

Addig ad ki szigorú rendeleteket a kormány a jobboldali szervezetek lefőzése érdekében, amíg szép lassan felépül Bukarest ugynevezett új városrészében a vasgárdisták kaszányája, hogy katonai fegyelemben egyesítse tagjait. Hogy fegyelmet tudnak tartani, azt beigazolták tegnap, amikor védőszenájuknek, Mihály arkangyalnak ün-

A japán hadsereg szembeszáll az orosz és az amerikai haderővel

Tokióban erősen áll szemben egymással a japán Shio-tu külügyminiszter békepolitikája és a raki hadügyminiszter háborús követelése. Araki kijelentette, hogy Japánnak terjeszkednie kell és hadserege olyan jól van felszerelve, hogy akár egyszerre is szállhat szembe Oroszországgal és Amerikával. Tokióban

népét ülték. Hatalmas tömeg gyűlt egybe ebből az alkalomból, melyet arra is felhasználtak, hogy ünnepi istentisztelet keretében felszenteljék új zászlójukat. Mintegy kétezer vasgárdista vonult fel Codreanu Kornél kapitányuk előtt. A tömeget Stelescu képviselő vezette. Az ünnepségen több hazafias beszéd hangzott el.

A pápához és a Népszövetséghez fordultak az amerikai horvátok a jugoszláv diktatura erőszakosságai miatt

A horvát nemzet, amelyet a jugoszláv diktatura megbénított, egy percre sem mond le arról, hogy megszerezze a maga politikai jogait, amelyeket a belgrádi kormány elköbzött. Ennek érdekében azonban nemcsak a jugoszláv határokon belül élő horvátok küzdenek, hanem még inkább dolgoznak azok a

folynak a tárgyalások, amelyeknek célja a helyzet tisztázása és végső eredményben a mikadó fog dönteni, hogy Japán milyen irányban haladjon tovább. A legközelebbi órákban dől el tehát, hogy a távoli Keleten kitör-e a háború, vagy sem. Akármilyen is lesz a döntés Japánban, részleges kormányválság lesz a következménye.

ház fejéhez, akinek védelmében a alikus horvát nép rendületlenül bizalommemorandumot ezenkívül megküldött Népszövetséghez is. A két memorandum követelik, hogy a szerb kormány vonja ki csapatait a horvát tábor nyokból. Kijelentik, hogy amennyiben ennek a kívánságnak nem lesz híve hangja, úgy a horvát nép számára marad más hátra, mint a nyílt fel-

Híres katonaorvos halála Budapesten

Budapestben hatvankilenc esztendőben meghalt Szepessy Sándor dr. galmazott katonai vezértörzsorvos. Az ősi diploma elnyerése után egészen fiatalon a hírneves Kovács professzor mellé került, mint tanársegéd. Később katonai lett és egyike volt a régi monarchia markánsabb egyéniségeinek. A katonai pályán gyorsan haladt előre, egy tüntetést a másik után kapta és Ferenc zsef királynak egyik igen kedvelt orvos volt. A háború kitörésekor a budapesti védhelyőrségi kórház parancsnoka volt az északi frontra került, mint a tizenegy hadtest egészségügyi főnöke, utóbb hadtest minőségben az erdélyi hadseregénél tett szolgálatot. A háború után a Károlyi kormány nyugdíjazta, a kommunizmusba vetette. Az utóbbi esztendőben a Nyugdíjas Katonatisztek Országos verségének alelnöke fejtett ki szorgoskodást. Szigoráról — különösen a hátrévek alatt — legendákat meséltek. Keltelen azonban, hogy működésében a telen igazságosság és a kötelességérzet te, amelyben elsősorban maga adott denkor példát. Halálát két fivére, Szepessy Miksa dr., a Kassai Újság főszerkesztője és Szepessy Tivadar temesvári kereskedő és nagy rokonság gyászolja.

A magyarság hővéb a magyarság száma

Ma, csütörtökön este kilenc órakor Magyar Ház nagytermében Metz Márton dr. prépostplébános előadást tart. Az állam és társadalom ősalakja és értéke a család címmel. Az előadáson, amelynek hallgatása díjtalan, a Magyar Párt ifjúsági tagozata vendégeket szívesen csak pontos megjelenést kér, mert a kérelmezés vagy az előadót, mint pedig a gatókat zavarja.

Ma, csütörtökön este a Magyar Párt ifjúsági tagozata a Magyar Ház nagytermében tartandó előadás után fontos választmányi ülést tart, amelyen a tagok megjelenésétől kéri.

Pénteken, november tizedikén, este hat órakor rendezi a Magyar Leányegylet adássorozatainak kertében negyedik előadást, mely alkalommal Gál Endre művész beszél a szobrászat és a dolog címen. Belépési díj nincsen. Vendéket szívesen lát a leányegylet.

Vasárnap, a hó tizenkettedikén délután hat órakor a Magyar Párt ifjúsági tagozata a Magyar Ház nagytermében táncutánt rendez, amelyre ezutun hívja a közönséget. Zenét a TAC-jazz szolgálat Olcsó bufférol gondoskodás történt.

Karácsonyi felruházási mozgalmat indít a Magyar Leányegylet az idén is és érte már most fordul kérő szóval a jó emberekhez, hogy tehetségükhöz méltóan fogadják ezt a nemes akció. Adományok ruhák és egyéb a leányegyletnek a Magyar Ház földszinti egyesületi helyiségébe adhatók le.

APRÓHIBDETÉSRE
LEGALKALMASABB
A DELI HÍRLAP

Nem szedett hazugság hogy a nemzeti szocialisták gyűjtötták fel a berlini bicodalmi gyűlés palotáját

met birodalmi gyűlés palotájának tárgyalási perében a Berlinben tárgyaló bicodalmi törvényszék tegnap tárt a Göbbels minisztert hallgatta. Először közölte Göbbels miniszter, hogy a külföldön élő nemzeti emigránsok azzal vádolják meg a kormányt, hogy február 27-én nem tartott választási gyűlést sem a Reichstagban és a miniszterek vonatkozásában Berlinben tartózkodtak, ami valószínűleg a tüzzel van összefüggésben.

Göbbels miniszter megjegyezte, hogy választási kormány alatt a korábbi tárgyalások a hét bizonyos napján Berlinben tartózkodtak, hogy megbeszéljék a választási kérdéseket és a szükséges intézkedéseket. Merő véletlenség, hogy február 27-én ilyen napra esett.

Először közölte Göbbels miniszter, hogy a tüzzel van összefüggésben.

Göbbels miniszter megjegyezte, hogy választási kormány alatt a korábbi tárgyalások a hét bizonyos napján Berlinben tartózkodtak, hogy megbeszéljék a választási kérdéseket és a szükséges intézkedéseket. Merő véletlenség, hogy február 27-én ilyen napra esett.

Először közölte Göbbels miniszter, hogy a tüzzel van összefüggésben.

Göbbels miniszter megjegyezte, hogy választási kormány alatt a korábbi tárgyalások a hét bizonyos napján Berlinben tartózkodtak, hogy megbeszéljék a választási kérdéseket és a szükséges intézkedéseket. Merő véletlenség, hogy február 27-én ilyen napra esett.

felhívott telefonon Hanfstengel, a nemzeti szocialista párt külpolitikai sajtófőnöke és közölte, hogy a birodalmi gyűlés palotája ég. Megvallom, először rossz tréfának hittem az egészet és nem is említettem a kancellárnak.

Öt perc múlva azonban Hanfstengel újból felhívott és közölte velem, hogy a birodalmi gyűlés elnökének palotájában tartózkodik, ahonnan látja a Reichstag palotájának kupolájából előtörő lángokat. Ekkor már közöltem a telefonüzenetet Hitler kancellárral, aki azonban először éppen úgy, mint az imént magam, nem akarta a dolgot elhinni.

A miniszter aztán elmondja, hogy miután még két telefoni üzenet érkezett, Hitlerrel együtt a birodalmi gyűlés palotájához autózott. Akkor látták, hogy a tűz, sajnos, valóság. A tűznél találkoztak Göring miniszterrel, aki azt a meggyőződését fejezte ki, hogy a tüzet a kommunisták okozták és megjegyezte:

— Most aztán ebből felismer-

hetjük az igazi veszélyt, amelylyel a kommunisták a birodalmat fenyegetik.

Göbbels kijelentette, hogy a külföldön megjelent Barna Könyvben foglalt állítások, amelyek a gyűjtögetéssel a nemzeti szocialistákat és a kormányt gyanúsítják meg, olyan szemszedett hazugságok, amelyekkel nem is tartja érdemesnek foglalkozni.

Göbbels kihallgatása után a tárgyalási elnök ismertette a bolgár igazságügyminiszter jelentését Dimitroff előletről. Eszerint Dimitroffot hazaárulásért és lázadásért 1926-ban halálra ítélték.

Akkor azonban kegyelemben részesült, de valamivel később más cselekményekért tizenöt évi fegyházbüntetéssel sújtották.

Dimitroff kijelenti, hogy ezeket az ítéleteket távollétében hozták. A mostani per befejezése után hajlandó hazatérni Bulgáriába, hogy ott a bíróság rendelkezésére álljon.

Lejár a rud az ipari kiskirályokra

Resica-művekre és a nadrági vasművekre jogalmsiadó eltihtolása miatt sokmillió bírságot vetettek ki — A Skoda-művek bukaresti kirendeltségénél is újabb adóeltihtolást lepleztek le

Pénzügyminiszter elhatározta, hogy az ország nagyobb vállalatainál szigorú ellenőrzést, vajjon azok pontosan fizetik-e a forgalmi adót és egyéb kötelezettségeiket. A Bányában ilyen vizsgálatot Grossu Amadé pénzügyi vezérfelügyelő tart, aki először Nadrágra ment és ott a Titán-Kalán-nadrági vasműveknél vezetett vizsgálatot. Ez a vizsgálat — mint ismeretes — a Resica-művek körébe tartozik és legfőbb vezetője A usschnitt Miksa, aki egykor a Resica-művek legfelső intézője is. Grossu vezérfelügyelő megvizsgálta a vállalat könyveit és megállapította, hogy az adóregisztereket nem vezették pontosan és sok készítmény után nem fizették a forgalmi adót, amivel az államot milliók veszteséggel károsították meg.

A vezérfelügyelő erről jegyzőkönyvet vett föl és az elmulasztott forgalmi adó aránya szerint 23,425.524 lei pénzbüntetést írt ki a Titán-Kalán-nadrági vasműves vasipari vállalatra.

A vizsgálati jegyzőkönyvet Grossu vezérfelügyelő a pénzügyminiszter elé terjesztette és a jóváhagyás után az állam bíróságoknál fog a büntetés behajtására.

Grossu Nadrágról Resicára utazott, ahol a Resica-művek kereskedelmi igazgatójának üzleti könyveit vizsgálta.

A felülvizsgálat igen szigorúan folyt és a vezérfelügyelő megállapította, hogy a Resica-műveknél 4,100.000 leiel kevesebb forgalmi adót fizettek a kellelőnél.

A vizsgálat egyelőre meg néhány napig tart, majd folyik, mert Grossu meg akarja

állapítani, hogy a mulasztás nem nagyobb-e. Előrelátható azonban máris, hogy a Resica-művekre kivetendő bírság szintén milliók összegekre fog rugni.

A Skoda-művek bukaresti adóügye sincsen még elintézve és Tanasescu pénzügyi vezérfelügyelő folytatja a vizsgálatot. Tanasescu most újabb olyan adatokra bukkant, amelyek arra engednek következtetni, hogy a Skoda-művek

A magyarok pénze jó az új csehszlovák nemzedéknek a szavukat azonban nem akariák hallani

A prágai kormány jó példával jár elől a kisebbségek üldözésében és a felheccelt cseh és tót ifjúság szívesen tanul a kormány türelmetlenségi iskolájában. Eperjesen a tót és magyar ifjúság közösen műkedvelői előadást rendezett. A tót műsor minden zavaró incidens nélkül lepergett, amikor azonban a magyar műsor kezdődött, egy nagyobb csehszlovák csoport tüntetni kezdett. Bűzbombákat dobáltak a közönség közé, majd felrohantak a színpadra, össze-visszatörtek mindent úgy, hogy az előadás folytatásáról természetesen szó sem lehetett. Később a fiatal emberek a városban is tüntettek, de a rendőrség szétoszlatta őket.

Az öreg vak ember elkekeredésében összevisszaszurkálta testét, majd felgyújtotta szobáját és megfulladt

Borzalmas öngyilkosság történt Ósicsánád községben. Rausch Péter, hatvanhat éves egykori asztalos, hatalmas konyhakéssel többször a nyakába szurt, de amikor érezte, hogy sebei nem halálosak, leöntötte szobáját petróleummal és meggyújtotta. Rausch Péter igen

bukaresti kirendeltsége a már felderített eseteken kívül újabb adóeltihtolásokat is elkövetett.

Ezeknek alapján a vezérfelügyelő a Skoda-művekre újabb 8,659.635 lei bírságot szabott ki.

A pénzügyi vezérfelügyelő ezzel az ügyvel kapcsolatosan még 566.126 lei külön bírsággal sújtotta Zelenszki Brunót, a Skoda-művek elítelt bukaresti igazgatóját is.

tettek, de a rendőrség szétoszlatta őket. Ezekután természetes, hogy a jövőben szó sem lehet arról, hogy a magyarok bármit együtt rendezzenek a csehszlovák új nemzedékkel annál kevésbé, mert a magyar közönség nem lesz hajlandó megfizetni a belépési díjat a magyar és tót előadásra csak azért, hogy végighallgassa a tótokat és a magyar előadás helyett inzultusoknak legyen kitéve. A nemzetek közötti békét így egyszerűen szolgálja a többségben kisebbségi nemzetekből álló csehszlovák állam kormánya.

rabiátus ember volt és a felesége ezert évek előtt bánatában felakasztotta magát. Az öreg ember már tíz éve vak volt és legutóbb Schmelzer József ósicsánádi gabonakereskedőnél lakott, ki nek leánya tegnapelőtt tartotta esküvőjét a falu egyik korcsmájában. Az öreg

TIVOLI

November 8-tól

Páduai Szt. Antal élete és csodái

Filmjáték 10 felvonásban. Készítette a SACRAS-filmgyár (Róma) a világ legkedveltebb szentje halálának 700. évfordulójára, ihletett nagy művészek által. Irta: Vittorio Facchinetti szentferencendi atya. Rendezte Giulio Antamoro gróf. Zenéjét összeállította: Francesco Catalani D'Abruzzo. A magyar szöveget írta: Bubik Árpád és Pacsery László. Felülvizsgálta: Buttykay P. Antal O. F. M.

Főszereplők: Antonio — Carlo Pinzanti, Fernando — Elio Cosci.

A zene- és énekkíséretet a milánói Scala 100 tagú zenekara és 500 tagú énekkara szolgáltatja.

Első rész: A csodálatos gyermek.
Második rész: A szeplőtlen ifjúság.
Harmadik rész: Szt. Ferenc rendjében.
Negyedik rész: A csodatevő apostol.
Ötödik rész: Az örök dicsőség.

CSODATÉTELEK: A madarak hallgatnak a szavára. A kerső összeforrása. A sátn elüzése. Megmenekülés az elsüllyedt hajóról. A halak tanúságtétele. Az oltári szentség imádata az öszvér által. Az élő holtta, a halott élővé válik. A halott megmutatja gyilkosát. Az összeforrasztott láb. A gyermek Jézus megjelenik. Az utolsó látomás.

Rauschot a lakodalom idejére otthon hagyták. A nyakas öreg — akit nem igen szerettek — a mellőzést nyilván nagyon szívére vette és elkekeredése vezette borzalmas tettének elkövetésére. Mire a lakodalmassok hajnalban hazafelé tartottak, az öreg szobájából láng és petróleumszag csapott elő. Betörték az ablakot, de ekkor Rausch már halott volt. A tűz eloltása után lehetett csak megállapítani, hogy mi történt. Rauschnak nyakán és mellén több seb tátongett, melyekből később kitűnt, hogy nem voltak halálosak. Rausch halálát tulajdonképpen a sűrű füst okozta, amelyben megfulladt. Az eset az egész községben nagy izgalmat váltott ki, mert könnyen meggyulhatott volna Schmelzerék háza is. A temesvári ügyesség a temetési engedélyt megadta.

A Vitéz Mihály-rend ünnepegeről hiányzó az ország mindkét marsallja

A Vitéz Mihály rend ünnepegei a hagyományos keretek között Szinajában zajlottak le, ahova a rend tagjai tegnap délelőtt különvonat szállította Bukarestből. Feltűnést keltett, hogy az ünnepegeken sem Averescu, sem pedig Prezan marsall nem jelentek meg. Az ünnepege fényét emelte az a körülmény, hogy Mihály nagyvajda is tegnap ünnepelte névnapját. Ebből az alkalmából megjelentek nála iskolatársai, akik felköszöntötték. Tizenkét óraker a királyi kápolnában csendes mise volt, mely után a király nyaraiója nagytermében fogadta a Vitéz Mihály rend tagjait és bankettet rendezett tiszteletükre. A bankett folyamán a király magasszárnyalású felköszöntőt mondott a rend tagjaira, akik az uralkodó lakcsen megejezték.

Kosarat kapott Anglia Franciaországtól a leszerelés érdekében vállalt közvetítésért

Henderson, a leszerelési konferencia elnöke, aki néhány napon keresztül Londonban tartózkodott, tegnap visszatért Genfbe. Utközben néhány órán keresztül Párisban időzött és ez alkalommal tanácskozott Paul Boncour francia külügyminiszterrel. Nagy feltűnést keltett hogy Simon angol külügyminiszter nem vesz részt a leszerelési konferencia elnöki tanácsülésén. Simonnak tegnap kellett volna Genfbe utaznia és az

volt a terve, hogy Párisban tárgyal Paul Boncourral és Sarraut miniszterelnökkel.

Az angolok ugyanis ama szemrehányások hatása alatt, hogy nem követnek el mindent a leszerelés lehetővé tételére, elhatározták, hogy Franciaországot engedményekre próbálják bírni. Simon azt javasolta, találjanak lehetőséget arra nézve, hogy a nagyhatalmak és a leszerelésben érdekelt kisantant is a leszerelési konferencián kívül tárgyaljanak Né-

metországgal és igyekezzenek a meg egyezést lehetővé tenni. A francia kormány azonban lemondott Simon előre bejelentett látogatásáról, ami azt jelenti, hogy nem válaszolt az angol közvetítő javaslatra.

Ez az oka annak, hogy Simon nem megy el Berlinbe. Így a leszerelési konferencia elnökségének holnapi tanácsülésén kizárólag csak technikai kérdésekről lesz szó.

Tizenöt év távlatából

Az őszirózsás novemberi forradalom és Tatár bácsi, a kondás-főbizalmi

Tizenöt év hosszú idő az ember életében, de kevés ahhoz, hogy mély benyomásokat eltöröljön, akár a gyermek, akár a felnőtt ember lelkében. Ilyen volt az 1918-as őszirózsás forradalom, mely a mi békés kis városunkon is végigszaludott és amit hat hét alatt lehetett, rombolt, pusztított, nem kimélve a gyermeklelkek világát sem szentségtörő elvetemedtségében.

Egy csoport pötömményi első gimnazista társnómmal hazafele tartottunk az iskolából. Vidáman, vagy szomorúan aszerint, hogy az osztálykönyvből, milyen számjegyek csusztak be aznap. Az első tragédia, ami felzavarta a tizévesek lelkének kristálytisza vitzükre, annak a nevezetes napnak délelőttjén történt.

Szembejött velünk egy tiszt, nem tudom melyik volt a sok közül. Lehet hogy valamelyikünknek az édesapja, bátyja, aki végigküzdötte a háborút, aki sokszor élt már át seblázás, rémes éjszakákat, akiért édesanyánk anyyi vérkönnyet hullatott álmatlan éjszakákon, akinek szükszavu rózsaszintábori lapja ünnepet derített a családra, akit csak az Uristen nagy jósága mentett ki az utolsó piavei pokolból, hogy utána ne pusztuljon hét gyermeknek édesanyja.

Egy ilyen volt a hősök közül. Szembe jön vele egy kurjongató részeg baka, sapkáján egy szomorura hervadt őszirózsával. Egy szempillantás és már a tiszt csillagait tépi. Dermedt rémületbe merevedett minden arrajáró ember... Nem tudom mi történt. Hazarohantam. Fuldokolva adtam elő anyámnak, amit láttam. Másnap felbérlet sühancok letépték iskolánk faláról a feszületet. Ez volt a bevezető. Hogy azután még mi történt, azt nem lehet itt leírni.

Most, mikor tizenöt év távlatából elvonnul lelki szemem előtt az 1918. év őszének forradalma, már nem fáj úgy, mint tizenöt évvel ezelőtt. Valami nagy vigasztalót találok az emlékezésem tárházában. Eszembe jut Tatár bácsi, a

Értesítés

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy Gyárvaros,

Andrássy-ut 18 sz. alatt cipőüzletet nyitottam, angol bukaresti gyártmányú cipőket az ismert olcsó áron árúsitok.

Dr. Billitz

II., Andrássy-ut 18.

kondás, akin éppen úgy végigszántott a terror, mint mindannyiunkon. Csakhogy fordított arányban, mert amennyire letröttek bennünket, őt olyan mértékben felemelték. „Főbizalmi” elvtárs lett belőle. Bizony, ha legegységibb életszükségletéről volt szó, Tatár bácsihoz, mint legfőbb fórumhoz kellett fordulnunk.

Nem voltam a Tatár bácsi lelkiismerete és így nem is tudhatom, hogy milyen indulatok dultak benne. Lehet, hogy megszedítette egy kis időre a „hatálat”. De a szíve az becsületes volt. A forradalmi vezetőségnek az intézkedései egy olyan furunkulust képeztek a lelkem, mely már a második hét végén megérett s kilökte magából minden szennyét, bacillusát a léleknek.

Akkor volt ez, szombat este, mikor be-

állított hozzánk és keserves panaszbán tört ki anyám előtt. Tisztelettudóan levette a kalapját és megforgatta egyszerű kétszer kezében, amíg utat tört szívéig keresztül a szó és áradattá nőtt a szájából.

— Ugy volt az jó, kérem alásan, ahogy eddig volt — mondotta. Maradjon mindenki annál, amit tanult. Nem bántottak engem az urak soha. Megbecsültek, szerettek. Együtt feküdtünk a lövészárkokban is. Gazember lenne a nevem, ha most ellenük fordulnék...

Másnap beadta a lemondását Tatár bácsi a nagy tisztségről. Nekünk pedig most tizenöt év múlva már nem kell, hogy fájjon az őszirózsás forradalom, mert annak a mi fajunk nem volt részese, csak eszköze.

Gaal Olga.

Németország nem kívánja a háborus konfliktusokat de nem hajlandó a háborus anyagok felhalmozásába beletörődni

Papen német alkancellár a sajtó előtt kijelentette, hogy Németország népe a november 12-iki népszavazáson az egységes népközlés mellett fog megnyilatkozni. Nem irigyeljük — mondotta a Papen — senkinek sem a tulajdonát, sem a területét, szeretjük a békét és szomszédainkkal békés gazdasági viszonyban akarunk élni. Nem kívánjuk a háborus konfliktusokat, de nem vagyunk hajlandók beleegyezni abba, hogy a háborus anyagokat az egész világon felhalmozzák. Kijelentette végül Papen, hogy Németország békés politikát folytat és ezt fogja demonstrálni a november 12-iki nagy népszavazás is.

Göring birodalmi miniszter, aki hétfő óta Romában tartózkodott, ahol Mussolinivel tárgyalta, tegnap visszatért Né-

metországba. Délután háromnegyedgyakor indult el a római repülőtérrel és délután 3 órakor Münchenbe érkezett. Ott kapta a hírt, hogy a stockholmi temetőben nyugvó svéd származású feleségének sírját a kommunisták meggyalázták. A sírról letépték az összes virágokat, összetörték a horogkeresztes virágot és egy csúdulat hagytak a síron, amelyen tiltakoztak a jelenlegi németországi uralom ellen. Ez a kegyeletlenség egész Svédországban nagy felháborodást keltett.

A németországi nemzeti szocialista párt tegnap ünnepelte meg alapításának tíz éves évfordulóját. Ez alkalommal a rohamosztályok nagy felvonulást rendeztek a Barna Ház elé, amelynek erkélyéről Hitler kan-

cellár nagy beszédet mondott.

Még ma sem késő!

sorsjegyet megvenni!
3.752.000 lejjel több
nyeremény!

1/5 — 1/4 — 1/2 — 1/1
125 — 250 — 500 — 1000 — lei

Központi Banknál

Temesvár I., Str. Alba Iulia (Rezső-u.) 9

Telefon: 15-15, 15-33

HIREK

Értékelési árak:
Szombathely: Havonta 70, negyedévre 300, félre 350, egész évre 750.
Nyugdíjasok havonta 60, negyedévre 180, félre 300, egész évre 360 pengőt fizetnek.

Magyarországon: Havonta 4, negyedévre 10, félre 20, egész évre 40 pengőt fizetnek.
Magyarországi nyugdíjasok havonta: negyedévre 8, félre 15, egész évre 30 pengőt fizetnek.

Telefon:
A-22, este 10 óra után 14-49 vagy 2-42.

A szerkesztésért és kiadásért
Köszönettel felel.

A „Temesvári Zeitung” nyomdája.

Mintavásár

A mintavásáron

minden minta elkelt,
nem volt minta, amely
vásárlóra nem lett.
Kár, hogy ezt előre
nem jósolta jósom,
oda vittem volna
a minta-anyósom.
Mintább anyóft nem szült
Baranya, se Tolna,
én Istenem, hátha
tán megvették volna!

Körö

IDŐJÁRÁS. A meteorológiai intézet lenti: Északi és északkeleti légáram változó felhőzet várható, erősödő éjjeli hűléssel. Temesvárot változó időjárás lett tegnap naposítéshoz és borulással részünk, a hőmérséklet délben 11 fok volt.

— **Lemond az osztrák pénzügyminis-** Bécsei jelentés szerint Buresch osztrák pénzügyminiszter lemond és átveszi a tatakarekpenztár vezetését. Ezt a hírig nem erősítették meg.

— **Erős, verbő, kövér emberrel** mára a termékes „Ferenc József” serűváz naponként való ivása a sebb erőlködés nélkül könnyű és bélműködést biztosít.

— **Üngylikos házaspár.** Budapestre nap Oktogon-téri lakásán veronállal mérgette magát Sch warzenberg sa kereskedő és a felesége. Mindkettő veszélyes állapotban kórházba szállították. Tettüknek oka anyagi romlás.

* **Papok, vasárnapok.** Szabó Pál, neményes tehetségi paraszt-író, a „Emberek” c. munkája angol, orosz és német nyelven is megjelent, „Papok, vasárnapok” címen egyik legérdekesebb műveként meg. Franklin kiadás, kitiűnő írás, ára 90.— lei Lepagenál Könyvtár, vagy minden könyvkereskedésben.

— **Megkopaszodnak-e a nők.** A tudomány utóbbi időben többször nyilatkozott, hogy a nők mai hajviselete idővel kopaszodáshoz fog vezetni, viszont mások azt tagadják. Annyi tény, hogy a női hajviselet egészségesebb, mint a férfiaké. A divat minden újdonságáról párisi cikkekben számol be a Párisi Divat, amely rengeteg párisi toalettrajzot tartalmaz. Ezer jótanácsot tartalmaz a háziasszonynak, szabásmintát ad olvasóinak, mi sora hasznos és szórakoztató. Egy ára 60 fillér. Kiadóhivatal Budapest, Dohány-utca 12.

Itt van, amit keres!

Nem csak jó, de olcsó is!

Prima féltöltény-façon 600.— lei

Gyermek 300.— lei

Börkabatok speciális készítése.

GÁSPÁR szak-ő

Józsefváros, Bonnaz-utca 13. udvarban

Mussolini megfőzte a nőket. Mussolini, a duce, igen, ez aztán nagy talpán. Miután a férfiakat megnyerte a fascizmusnak, most a nőket is mind a maga táborának igyekeztével megszerezni. Nem hiya őket gyűlölni, ahol szónokolna nekik. Nem lehet ki közöttük fascista röpiratokat. Nem. Még nem is fordul egyenesen hozzájuk. Dehogy is. Egyszerűen kiadta a rendeletet, hogy minden nőtlen képviselőnek meg kell nőüllnie. Aki meg ezt nem teszi, az mondjon le a hivataláról. Majd bolondok lesznek ebben a nehéz időben az olasz legénykísérők lemondani. Ha az állástalan és a házasság között kell választani, akkor a két rossz közül a kisebbiket választják és sietnek feleséget szerezni. És ez az, ami az olasz nőket a fascizmus táborába hajtja. A fascizmus férjeket szerez nekik, tehát esziknek rája. Hát nem ügyes ember ez a Mussolini? Debizony!

Magyarszentmiklósi adóhivatali sikert. Emlékeztet, hogy a nagyszombati adóhivatalnál néhány hónap előtt a sikkasztás történt. Az esettel kapcsolatban most a felsőbb pénzügyi hatóság felfüggesztették állásától Litkáról dr. főellenőrt azon a címen, hogy ellenőrzésnél mulasztást követett el, közvetve lehetővé tette a sikkasztását. Meg vagyunk róla győződve, hogy a meginduló fegyelmi vizsgálat Litkáról dr. főellenőrt, aki már évtizedek óta lelkiismeretes és kötelességtudó személye a pénzügyigazgatásnak, tisztázni fogja.

Tudósok — Emberek. A néprajztudomány eredményei köztelenül hely illeti meg ezt az ügyes és mélyreható megírt munkát, amelynek második, befejező kötete. A kiemelkedő szerepét a történeti köré csoportosított ismeretes munka az 1870—1914-es történetét mutatja be. A két szerzője volt abból a szempontból nézni, hogy mennyiben függnek össze a problémáival és milyen mértékben világos a legutolsó idők eseményeit. Szépen olvasható, de egyben érdekes olvasmány is. Juhász V. és Kőrösi könyve a Hősök — Tudósok — Könyvek II. kötet 520 oldal. Ára fürtve 147 forint 195 le, minden könyvkereskedésben ahol nincs, Lepagenál, Kolozsváron. Az első kötet ára ugyanannyi. A második kötet külön is kaphatók. A leányok diák assidóval nem párbajoznak, hanem a leányok diák assidóval nem párbajoznak, hanem a leányok diák assidóval nem párbajoznak.

Wells: Mi lesz holnap (A jövő rejtélyei). Az új Wells-könyv nagyszabású műve arról, hogy miképpen, milyen társadalmi, milyen intézmények között és mielőtt a jövőben lehetne a ma szenvedő emberek boldog, nyugodt, tiszta életet élni. Az új Wells-könyv nagyszabású műve arról, hogy miképpen, milyen társadalmi, milyen intézmények között és mielőtt a jövőben lehetne a ma szenvedő emberek boldog, nyugodt, tiszta életet élni.

Wells: Mi lesz holnap (A jövő rejtélyei). Az új Wells-könyv nagyszabású műve arról, hogy miképpen, milyen társadalmi, milyen intézmények között és mielőtt a jövőben lehetne a ma szenvedő emberek boldog, nyugodt, tiszta életet élni.

Wells: Mi lesz holnap (A jövő rejtélyei). Az új Wells-könyv nagyszabású műve arról, hogy miképpen, milyen társadalmi, milyen intézmények között és mielőtt a jövőben lehetne a ma szenvedő emberek boldog, nyugodt, tiszta életet élni.

Wells: Mi lesz holnap (A jövő rejtélyei). Az új Wells-könyv nagyszabású műve arról, hogy miképpen, milyen társadalmi, milyen intézmények között és mielőtt a jövőben lehetne a ma szenvedő emberek boldog, nyugodt, tiszta életet élni.

Siessen... osztálysorsjegyet venni, mert most huzzák ki az 1.000.000.— főnyereményt!!

Bánát legnagyobb elárúsítójánál a

Temesvári Bank-nál vásárolja szerencse számát!!!

Központ: I., Szentgyörgy-tér 3. — Fiók: IV., Bulv. Berthelot 11-a. — II., Piața Traian

Polgármesterválasztás plakátokkal, boxolással revolverekkel, két halottal és százötven sebesülttel

Newyork városa most választotta meg új főpolgármesterét. A választási harc példátlanul erős volt. A három jelölt hívei nemcsak plakátokkal, hanem boxolással, botokkal és különösen az egyik néger külvárosban még revolverekkel is harcoltak egymás ellen jelöltjeik érdekében. A harcnak két halottja és százötvenhat sebesültje van. Ezek közül hetvenötöt kórházban ápolnak. Roosevelt elnök és a kormány jelöltje Mac Kee volt, vele szemben állott O'Brien jelenlegi polgármester és La Guardia kapitány, egy olasz kivándorló fia. A választás egész nap és egész éjjel folyt és La Guardia főlányes győzelmével végződött.

La Guardia idősebb ember, aki fiatal korában diplomáciai szolgálatban állott.

Lindbergh ezredes Genfbe repült. Lindbergh ezredes amerikai óceánrepülő és a felesége tegnap délután Amsterdamból Genfbe repültek. Délután négy órakor érkeztek meg és simán szállottak le hidroplánjukkal a genfi tó vizére.

Angliát elnyeli a tenger. Anglia évről-évre kisebb lesz, mert a tenger hullámai állandóan lemorzsolják partjait. Erről rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl Tolnai Világlapja új száma, amely 52 nagy oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. További cikkek: Sztratoszféra a földszinten, Babák világmuzeuma, Földalatti városok. A modern profétanők új állama, hogyan készül a filmszenárió, A titokzatos szobrocska stb. Ezenkívül folytatásos regény, rejtélyek, novellák és közel száz kép van a népszerű képeslapban. Ára 20 fillér.

Leendő anyáknak kellő figyelmet kell fordítani arra, hogy bélműködésük rendben legyen, ez pedig a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által érhető el. Nőorvosi klinikák vezetői egybehangozóan dicsérik a valódi Ferenc József vizet, mert könnyen bevehető és rendkívül enyhe hatása gyorsan és minden kellemetlenség nélkül jelentkezik.

Adomány. A Déli Hírlap egyik jószívű lugosi előfizetője a bázosi szegény magyarok kápolnájára 100 leit, a nyomorgó Balázsa család részére, zsírt küldött a kiadói hivatalba. Mindkét adományt rendeltetési helyére juttattuk.

1901-ben a budapesti amerikai konzulátus titkára volt és három esztendőn keresztül tartózkodott a magyar fővárosban. 1904-ben a trieszti amerikai konzulátushoz került, majd később visszatért Amerikába, bucsut mondott a diplomáciai szolgálatnak és ügyvédi irodát nyitott. Politikával csak a háboru után kezdett foglalkozni. A mostani polgármesterválasztásból kétszáz ezer szótöbbséggel került ki. Győzelmé Roosevelt híveinek óriási vereségét jelenti. Newyork új főpolgármestere a háboru után többször is járt Budapesten, mert nővére, aki Gluck Herman amerikai állampolgár felesége, állandóan Budapesten lakik. Az új főpolgármester különben jól megtanult magyarul és nagyszámu budapesti barátaival állandóan magyarul levelez.

Kegyelmet kapott az osztrák legitímisták vezére. Bécsi jelentés szerint Miklós osztrák köztársasági elnök kegyelmet adott Wolff ezredesnek, a legitímisták egyik vezérének. Wolffot még 1928-ban köztársaságellenes agitációjáért egy évi börtönre, rangfosztásra és nyugdíjának elvesztésére ítélték. A megkegyelmezássel Wolff ezredes most visszakapta rangját és havi 300 schilling nyugdíját is.

Eldobjuk
sükei rádió-csöveit! Csekély havi díj ellenében azokat újakra cseréljük, készüléket karban tartjuk, akkumulátorát töltjük, javítjuk.
Rádió Rédei (ezelőtt Aerovox)
Józsefváros, Bul. Carol 13. Telefon: 14-00

Világhírességek a Délbábban. Egy sereg világhíresség nyilatkozik a Délbáb új számában, amely 84 oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Ezenkívül pompás budapesti és külföldi rádióműsorokat, slágerszövegeket, folytatásos regényt, egyfelvonásos szindarabot, filmrovatot, színházi cikkeket, pletykákat és rengeteg képet talál az olvasó a Délbábban. Egy szám ára 20 fillér.

Nagy szegénységben halt meg az egykori milliósos. Stockholmi lapok jelentése szerint ott meghalt egy hajdani orosz milliósos. Az illető a béke idejében nagy támogatója volt minden tudományos törekvésnek és a svéd tudományos intézetek javára is tett nagyobb alapítványokat. A kommunizmus kitörése után Svédországba menekült, ahol nagy szegénységben, a svéd kormány támogatás nélkül halt meg.

A katonai egészségügyi intézmények megvizsgálása. Mihailescu Spiridon dr. tábornok, a hetedik hadtest egészségügyi főnöke, tegnap reggel Temesvárra érkezett. A tábornok-orvos megvizsgálta a temesvári katonai egészségügyi intézményeket és meghagyta Temesvárt.

Darnay Kálmán: Kaszinózó táblalírák. Ragyogó humorral megírt korfeszítő történeti tréfák pompásan illusztrálva egykorú képekkel. Megtépelt életünk vergődésén telpelődőknek pihenő, felderítő állomás. A kétkötetes hatalmas munka 450 oldalon diszvázonkötetben, Athenaeum kiadásban 90.— lei minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs Lepagenál Kolozsvár.

*****

Száz lopás terheli a teleplezett tolvajbanda bűnlajstromát

A temesvári rendőrségnek az elmúlt napok során sikerült egy fiatalemberekből álló tolvajbandát értelmetlenül tenni. A múlt héten elfogták a banda egyik tagját, ennek vallomása alapján sikerült másokat is kézrekeríteni. Minél többen állottak azután a rendőrség előtt, annál több társukat leplezték le. Most már valamennyien a rendőrségi fogdában ülnek. A banda tagjai: Hardina László, Grossmann János, Trinklóv József, Tompa Mihály, a füllábu Werke Bálint, Takács Péter, Flegler József, Divó Mátyás, Kampf József, Baba István, Bach Ede és Kéri István. Nem válogattak a tárgyakban, amelyeket el akartak lopni. Beszuráltak a lakásokba és ott ruhától kezdve mindent elemeltek, ami kezük ügyébe került. Udvarokból éjjelenként baromfit, szerszámot és minden megmozgatható tárgyat elvittek. Működésük kiterjedt az egész város területére. Igen szívesen dolgoztak a pályaudvarokon is, ahonnan fahasábokat loptak és egy-egy hasábot három-négy leiórt adtak el. A loptott holmikért szerzett pénz kiskorcsmákban mulatták el. A rendőrség napokon keresztül foglalta jegyzőkönyvekbe a bandának több száz lopási esetét és ennek megtörténte után az egész társaságot átkísérte az ügyészségi fogházba.

Ha szép akar lenni,
bomadjon KULKA-télelimon-tesztrémet, liliom-tejzappant, liliomptédert, 3 szoban. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógy-szerüzletében a „Fekete Sas”-Belváros, Szent György-tér.

— Megölte a határ. Megirtuk a múlt héten, hogy a biharpüspöki határon a román granicsárok lelőtték Negruser Simon regáti husz éves fiatalembert, mert az utlevél nélkül át akart szökni a határon. Beszállították a nagyváradi kórházba, ahol tegnap meghalt. A sziguranca többizben is kihallgatta, de Negruser nem mondotta meg, hogy miért akart átszökni a határon. Csak annyit árult el, hogy Párisba készül.

— Jogerős a gyilkos csavargó büntetése. A mult esztendő nyarán a bukaresti Strada Romanban kettős gyilkosság történt, amelynek tettesét hónapokon keresztül hiába keresték. Közül egy év múlva sikerült elfogni Stefanescu Tata Mosu csavargót, akivel szemben számos bizonyító adat merült föl, hogy a kettős gyilkosságot ő követte el. A bukaresti esküdtbírószág ezért Stefanescu Tata Mosut tizenöt évi kényszer-munkára ítélte. A védők a semmitörvényhez felterjesztést intéztek és azt fejtették, hogy az ítéletet a bíróság csak látszabizonyítékok alapján hozta és azért kérték annak megsemmisítését. A semmitörvények most foglalkozott ezzel a kérdéssel és a beadványt elutasította. Az ítélet ezek után jogerős.

Arima tea

a legkényesebb izlést is kielégíti

— Zombolyai asszony halála. Zombolyán harminchárom esztendőskorában meghalt Schütz Józsefné, született Bäcker Margit. Temetése nagy részvét mellett ment végbe. Halálát férje és két gyermeke siratja.

— Aki friss és egészséges akar lenni és nem akarja, hogy kemény legyen a széke, folyton fájjon a feje és bőre tele legyen mindenféle pattanással, az igyék hetenként egyszer-kétszer reggelizés előtt egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet.

— Halálos utazás a repülőgépen. Néhány nap előtt — mint jelentettük — Jasi közelében repülőgépszerencsétlenség történt. A Bukarest és Jasi között közlekedő repülőgép kigyulladt és lezuhant. A pilóta azonnal meghalt, az utasok pedig kisebb-nagyobb sérülésekkel kórházba kerültek. A sebesültek között volt Suciu Viktor is, a szabadfalusi cukorgyár pénzügyi ellenőre. Suciu Viktor, aki néhány év óta teljes Szabadfalun szolgálatot és Temesvárott sok ismerőse volt, Bukarestben járt és onnan repülőgépen Jasiba utazott szülői látogatására. A lezuhanáskor szenvedett sérülései következtében a kórházban mindkét lábát amputálták, azonban életét nem tudták megmenteni. Szülőinek karjai között lehelt ki lelkét.

* **KÜLVÖLTAM TÁRSAMTÓL** és önálló ügyvédi irodámat Timisoara, I. Strada Alba-Julia 3. szám alatt nyitottam meg. Ramneantiu Caius ügyvéd.

* 1712 hasábos új lexikon. A Genius egy kötetes új lexikon a könyvkiadás csodája. A legújabb adatokkal kibővített hatalmas kötet 1712 hasáb, 800 kép 32 műmelleklet, remek nyersvásonkötésben, az összes emberi ismeretek tárháza. Az új Genius Lexikon most 108 lei Lepagenál Kolozsvár, beküldve portómentesen

Sport

Az Ilsa-UDR kupamérkőzést vasárnap délelőtt Temesvárott újból le kell játszani az Ilsa-pályán

A kerületi ülés legutóbb több fontos ügygel foglalkozott. A buziási Phoenix-pálya használati jogát a kerület egyelőre felfüggesztette, mert a pálya elhanyagolt állapotban van. Továbbá a kerületi bizottság a sporthatóság félrevezetése címén Hüpfel I. futballistát hat hónapra, Fodor intézőt pedig egy évre tiltotta minden sportműködéstől. Ezzel az ügygel egyébként a liga is foglalkozik majd. Szóba került a Zombolyai Sportegylet anyagi ügye a temesvári egyesületekkel. A temesvári csapatok felajánlották, hogy a zombolyai együtteseknek Temesvárott a tiszta bevétel ötven százalékát fizetik meg, amely összeg azonban nem lehet kevesebb, mint ötszáz lei. Ilyen körülmények között a 2500 lei zombolyai térítés is megmaradt, mert a régebbi meg-

— A lugosi egyháztanács megalakulása. A lugosi római katolikus egyházközség közgyűlése után az egyháztanács most alakult meg. Az egyháztanácsi tagok elnökké Sladek Bélát, al-elnökké Vincze Aladár drt és Fernbacher Tamást, pénztárossá Stocker Antalt, jegyzővé Brandstetter Józsefet, gondnokká Körber Ferencet, ellenőrökké pedig Mayer Jenőt és Mohilo Aladárt választották meg. Miután megalakították a különböző bizottságokat, Sladek Béla elmondotta programbeszédét, amelyben a magyarok és németek közötti béke ápolásának szükségességét hangoztatta.

Österreicher pék

hához szállít naponta többször friss kenyeret, süteményt, jourkenyeret, tortát, alkalmi megrendeléseket etc. Forduljon a lakásához legközelebb eső fiókkülsőtemhez vagy hívja fel telefonon 22-04-et, ahová az esetleges panaszok és reklamációk is intézendők.

— A nyitva felejtett pincenyilás. Demeter Irén újságíró és a tavasszal a Lloyd-palota előtti járdán haladt és egyszerre elvesztette maga alól a földet. Az történt ugyanis, hogy a palotának utcai pincegádját nyitva felejték és az elgondolkodva dolgai után siető Demeter Irén oda beleesett. Az újságíró és a fején és a lábán súlyosan megsérült és sérülése következtében két hónapig volt munkaképtelen. Demeter Irén kártérítési pert indított a Lloyd-társulat, mint a Lloyd-palota tulajdonosa ellen és ügyében most folyt le a tárgyalás. A törvényszék úgy döntött, hogy a Lloyd-társulat köteles Demeter Irénnek a balesetből kifolyólag támadt összes költségeit, ezenfelül pedig a két hónapos munkaképtelenségből támadt kárát megtéríteni.

Teljesen felfrissített, a legkényesebb izlést kielégítő raktár. Gyönyörű szőnyegek, műtárgyak, bronz, porcelán és márványban. Francia bronzveretes vitrin. Sarok, kicsi és nagy vitrin. Zenélő-, fali- és állóórák, gyönyörű garnitúrák és még sok egyéb.

FISCHHOFF Belváros, Korvin Mátyas-utca 6.

Lonovics-utca folytatása Dóm-téren keresztül. Tel.: 18-09

állapodás szerint a zombolyai csapatok a temesváriaknak otthoni meccsénél 2500 lei térítést fizetnek, viszont a zombolyai csapatok a tiszta bevétel felét kapják. A TMTE óvási ügyében Klimék miatt a kerület a központhoz fordul felvilágosításért.

A bukaresti központ intézkedésére a legutóbb döntetlenül végződött UDR—Ilsa kupamérkőzést vasárnap délelőtt újból le kell játszani Temesvárott. A meccs délelőtt tizenegy órakor az Ilsa-pályán megy végbe. Vasárnap még több figyelemreméltó mérkőzés lesz. A TMTE és a Rapid mérkőzik a TMTE-pályán délután három órakor, továbbá a Banatul—Electrica mérkőzés lesz a Banatul-pályán ugyancsak délután három órakor. Az Electrica-pályán megy végbe a Kinizsi—AMTE nemzeti ligamérkőzés.

— Letartóztattak öt csatádi nemzeti szocialista propagandistát. Fabritius kapitány által a szászok között Erdélyben létesített és öngéely-mozgalomnak nevezett nemzeti szocializmusnak már a bánsági svábok között is toborzóznak híveket. Csatádon öt nemzeti szocialista propagandahatert rendezett. Ezek Buortesch Mihály, Gaul Miklós, Klein Péter, Frank Péter és Ackermann Ferenc. A csendőrség úgy találta, hogy propagandájukat a megengedettnél nagyobb mértékben folytatják és ezenkívül felszerelésekben olyan tárgyak is vannak, amelyeknek semmi közük a propagandához. A csendőrség ezért mind az öt embert letartóztatta és Temesvárra hozta. Micu vizsgálóbíró kihirdette előttük a letartóztatási végzést.

* Jó ellátás, kényelem, gondosság Budapesten a Park-nagyszállóban, a Keleti pályaudvaral szemben. Leszállított árak. — E lap előfizetőinek 20 százalékos engedmény.

— A zombolyai önkéntes tűzoltóság sikerült gyakorlata. A zombolyai önkéntes tűzoltóság a hatóságok és Javorzky Antal kerületi tűzbiztonsági felügyelő jelenlétében nagy gyakorlatot rendezett. A feltétel az volt, hogy a Venus-fésűgyár és a megoldandó feladat a tüznek gyors eloltása volt. Tekintettel arra, hogy a gyárban könnyen gyúlékony anyaggal dolgoznak és hogy a gyár parasztdavarrakkal van körülvéve, a feladat meglehetősen súlyos volt. Az önkéntes tűzoltók Schwarz József főparancsnok vezetésével, a motorfecskendővel és teljes felszereléssel vonultak ki. Az egyes szakaszok élén Mausz János alparancsnok, Hipp Henrik szakaszparancsnok és ifj. Schwarz Péter adjutáns állottak. A pompásan sikerült gyakorlat után a Michels-féle vendéglőben barátságos összejövetel volt.

* **Ügyvédi irodaáthelyezés.** Mészáros Simon, ügyvéd irodáját a belvárosi Jenőherceg-térről az ugyancsak belvárosi Strada Vasile Alexandri (Huváruca) 1. szám alá, a Banca Romana székházába helyezte át.

— Sági gazda hirtelen halála. László András, ötvenhárom éves sági gazda, Brancu Tamás névi rokona, a kocsin kihajtott földjére. Buicián hirtelen rosszul lett és mire a lovakat megállította, már halott volt. Az orvosi vizsgálat megállapította Buicit szívzhűdés érte. A halál oka község tanácsának tárgya volt. Fészületett Sarbovan és leánya gyászol.

Művészet

Nagyszabású templomi hangverseny 12-én, vasárnap délután 6 órakor a régi zsidó templomban. Az agilis részének sikerült Bea mter Renée hangsenyékesnő és Hegyesi Zoltán hegedűművész közreműködését biztató Közreműködnek még: a Hazamir dalg Katz és Weisz főkantórok, P. karvezető, Scheibling orgonaművész. Előadásra kerülnek Mendel Goldmark, Bruch, Händel-Hubay, schall, Almann és Neubauer zenéi művei, melyek már rég polgárjogot minden előkelő hangverseny műsorába Belépőjegy a hangverseny előtt a tárnál. Részletes műsor legközelebb.

Mozi

Csütörtök, november 9.

Appoló-mozi: Én és a kölyök.

Capitol-mozi: Szerelem tréfái.

Szerkesztői üzenet

Nedelka István, Rékás. Adósai verzió alá esnek. Ha az adósok birtokholdon alól van, ön úgy vagy kérem megelégedni azzal, hogy öt esztendőresztül, amíg a moratórium tart, évi egy százalék kamatot fizessenek, pedig a községi jegyző, közjegyző, portarel utján küldendő levélben felszólítják őket, hogy kezdjék meg az évi törlesztést. Az évi törlesztés négy százalék kamattal megadóztatott évi jövedelmük egyharmadát Ebben az esetben azonban ön tartozni megadni tartozásuk felét. Jelenleg ön nem tarthatja ezt. Ez csak akkor történhet meg, ha december elsején elmulasztja az évi egy százalék kamat megfizetését, vagy a törlesztés teljes összegben meg kell fizetnie.

G. J. Jánosföld. Vasuti alkalmazottak a konverzió nem szól. És miután évdelme bizonyosan meghaladja a hétezer a nem falusi gazdákra vonatkozó öt részletörlesztést sem veheti igénybe tozást teljes összegben meg kell fizetnie.

A. Z. Öbessenyő. Tudomásunk szerkérdezett iakhalye Levice, Csehszlovákia.

Papik János, Kavarán. A bukaresti mitószéknél folyó perére ingyenesen kaphat ügyvédet. Azt ajánljuk, a ügyét olyan magyar ügyvédnek, aki a reményében előleg nélkül vállalná keltetését azzal, hogy díjazását majd az állnyerendő összegből elégíti ki. Egyé Bukarestben az iratok alapján foglalkozni.

810. számú előfizető. A névváltoiránti kérvényt Bukarestbe a belügyminterhez kell küldeni. Különböző meltszükséges hozzá. A névváltoztatást Iriában az 1907. évi törvény szabja. Bármelyik ügyvéd megcsinálja kérvény megmondja, milyen iratokat kell becsülni. P. Resica. Minden rendben. A mütét nően sikerült. Aggodalomra nincs ok.

MA kezdődik a hatóságilag engedélyezett végkiárúsítás!

Az üzlet felosztása miatt a **Goldhaus** teljes raktárkészlete kiárúsításra kerül.

Minden ár még a mostani időkben is csodaszamba megy, miután az összes áruk mélyen a beszerzési áron alul árusítatnak el. A végkiárúsítás **csak** a főüzletben

Belváros, Dóm-tér 7 szám

alatt eszközöltetnek. Ez egy soha vissza nem térő alkalom, hallatlan olcsó árakon vásárolhatni és a mai nyomasztó gazdasági helyzetben a vevőközönség részére a különleges alkalom, miután az összes szükségeltető rőfös és divatárak raktáron vannak.

Végeladás-ról van szó! Jöjjön tehát a **Goldhaus**-ba és vegye meg mindazt, a mire szüksége van, mert senkinek sem szabad elszalasztania egy ilyen vásárlási lehetőséget! Jól jegyezze meg a címet:

Goldhaus Timișoara, Belváros, Dóm-tér 7
Sarokház, szemben a prefekturával

! VÉGELADÁS

Közgazdaság

Vízvezeték építésére annak idején felvett svájci kölcsönt a város most áruval akarja törleszteni

Budapest várososa a háboru előtt a vízvezeték építési céljaira millió aranykorona kölcsönt vett a kölcsönt szerződésileg svájci frankban kötötték meg, azonban a törvényesen 1915-ig koronában törlesztették. Minthogy a háboru folyamán a svájci hitelezők ragaszkodtak hozzá, hogy a város frankban eszközölje a törlesztést. A város ezt nem volt hajlandó megtenni és a háboru folyamán hétszeres koronát utalt át Budapestre. Azonban a svájci hitelezők megtagadták el és a letét — amelynek értéke román pénzben már csak

tizenkétezer lei — ma is Budapesten van.

A város svájci tartozása ma hetvenöt millió lei. A fizetési készség a város részéről fenforog és az országos letétpénztárnál négy millió leit már el is helyezték. Azonban a pénzt a mai devizarend értelmében nem lehet átutalni. A város vezetősége most azzal a tervvel foglalkozik, hogy áruüzletet köt a svájci hitelezőkkel. A város hajlandó volna nekik fát, petróleumot és egyéb árut szállítani. Erre vonatkozólag most Schmitz Ferenc dr. alpolgármester készít el tervet, amelyet az állandó választmány legközelebbi ülése elé terjeszt.

Gabonakiviteli kampány nem váltja be a hozzáfűzött reményeket

Érkezéskor közeledik a gabonakiviteli kampány és megbízható szakvélemény szerint a hozzáfűzött remények nem váltják be. Árpában nagy export-többlet van, de az ország, míg a többi államoknál csak csekély kiexportálás van. Mivel a külföldi érdeklődik a romániai árpa iránt, az árpa 11.500 lei, az ország belsejében pedig 8000 lei az árpa, de a termény áron vonakodnak eladni. A gabonakiviteli kampány el olymódon, hogy a kiviteltre ke-

gélő raktárakban megtisztított és a költségeket az állam viseli. Állítólag törvénytervezet készül az exportgabona standardizálására. A kukorica-árpiacn kisebb áremelkedés következett be, de az export ebben a cikkben sem indult még meg. A kikötőkben a kukorica ára 19.500 lei, az exportképes új kukorica pedig 13—14 ezer lei vagononként. A buza ára általában azon a szinten áll, amelyet a kormánybizottság állapított meg. Exportüzlet buzában nincs, az árak 36—41 ezer lei között mozognak minőség szerint, vagonon-

kint. A többi gabonafélékben stagnál az üzlet.

A temesvári gabonapiac irányzata tegnap is szilárd volt. A kereslet élénkebben alakul, a kínálat tartott. A gabonatorzsde tegnapi árfolyamai a következők: 76 kg-os buza 380 lei, 78 kg-os buza 400 lei, ó-tengeri 220 lei, új-tengeri decemberre 155 lei, új-tengeri januárra 165 lei, takarmányárpa 175 lei, kismalmiliszt 30/70-es 620 lei, zsáknélküli takarmányliszt 140 lei, napraforgómag 270 lei, lóheremag kilója 40 lei, lucerna kilója 35 lei.

A behozatal új bürokratikus rendje. A Csehszlovákiával, Lengyelországgal és Németországgal létrejött legutóbbi kereskedelmi megállapodások alapján az ezen országokból Romániába való behozatal rendje megváltozott. Ezzel kapcsolatosan az iparügyi és kereskedelmi miniszterium közli, hogy ezen három országból történendő behozatalra vonatkozó engedélyek iránti kérvényeket nem azokon a kérvénymintákon kell kérelmezni, mint más országokból szülő importnál. Ezekre a kérvényekre speciális formulák szolgálnak és azokat a kérvényeket, amelyeket nem így terjesztenek föl, nem veszik figyelembe.

Befejezik a Hunyadi-híd építési munkálatait. A város — mint ismeretes — elhatározta a Hunyadi-híd befejezését és az erre vonatkozó munkálatok már folyamatban is vannak. Eredetileg a híd korlátjainak végére négy bástyatornyot terveztek középkori stílusban. Ujjában azonban felmerült a gondolat, hogy a híd díszítéseinek kiképzését más formában hajtják végre. Gabor Liviusz dr. főpolgármester építészektől és egyetemi tanárokból álló bizottság véleményét kérte ki erre vonatkozólag, amely ezen a héten készíti el véleményét. A munkálatok folytatása a bizottság döntése alapján történik majd.

Rádió

Csütörtök, november 9: Bukarest. 1: Gramofonzene. 2.15: Gramofonzene. 6: Hangverseny. 7.15: Zenekari hangverseny. 8.20: Gramofonzene. 8.40: Gramofonzene. Budapest. 7.45: Torna és gramofonzene. 11: Felolvasás. 1.05: Balalajka hangverseny. 2.30: Gramofonzene. 5: Gyermekdalok. 6: Gazdalanfolyam. 6.30: Zenekari hangverseny. 7.50: Munkásféltóra. 8.20: Hegedűhangverseny. 9: Vigjáték előadás. 11: Cigányzene. 12: Hangverseny. Bécs. 12.30: Zenekari hangverseny. 4.20: Gramofon. 6.30: Ének hangverseny. 8: Zenekari hangverseny. 11.15: Szimfonikus hangverseny. Breslau. 9: Gramofonzene. 1—4: München műsora. 2.30: Hitler beszéde. 10.10: Vonósötös. Frankfurt. 7: Stuttgart. 8: München műsora. Hamburg. 6: Hangjáték. Heilberg. 9.10: Hangverseny. 10.45: Felolvasás

Rádiók 1934-es

tipusok megérkeztek
Révész Gyárváros
Kossuth-tér 1, 6-os végállomás.

Lutherről. Königswusterhausen. 7.30: Hangverseny. 10: Emlékünnep. 11.10: Népzene. 1: Müncheni ünnepek közvetítése. 3.30: Hitler dicsőnmányt kap. 4: Szórákzóató zene. 6: Énekhangverseny. 10.10: Vonósötös. Milánó. 6.10: Kamarazene. 9.15: Hangverseny. 10: Operett előadás. München. 5.40: Hangverseny. 7.05: Énekhangverseny. Róma. 6.15: Hangverseny. 9.15: Gramofonzene. Strassburg. 10.30: Calvet-vonósötös. Stuttgart. 5: Hangkép. Stockholm. 8.50: Hegedűhangverseny. 9.15: Hangjáték. 11: Szórákzóató zene. Varsó. 1.35: Hangverseny. 4.40: Szalonzene. 5.55: Ének hangverseny. 6.20: Hangverseny.

61. folytatás.

— Én csak a királyokkal tudok dolgozni. Már pedig a királyoknak sohasem kell a háboru. A háboru csak a becsvágyó politikusoknak és a lószerkészítőknek kell. A királyok mindig csak a béke után sóvárogtak. Éppen ezért kívánom én, hogy Oroszország kössön mielőbb békét Németországgal. Mert, ha nem így lesz, bizony könnyen megtörténhetik, hogy mindketten elveszítetik a koronájukat.

Rasputin női minisztertanácsa oly sikeresen működött, hogy a starec csakhamar hatalmasabb lett, mint valaha.

És ennek a hatalomnak az lett aztán a legkézzelfoghatóbb bizonyítéka, hogy csakhamar Rasputin valódi országos miniszteriumok megalakulására is egyre döntőbb befolyást nyert.

Olyan döntő tényező lett Rasputin az állami dolgokban, hogy nem egyszer maga a cár telefonált reá sürgősen, hogy ajánljon egy minisztert ennek, vagy annak a távozó miniszternek a helyébe, akit ő lemondattott.

Mikor azután ilyen gyors elintézésekre volt szükség, természetesen Rasputin is nem egyszer elvesztette a fejét.

Sietve odaakasztotta a kagylót a helyére, majd fel és alá szaladgálva a szobában, úgy kiáltozott izgatottan:

— Egy minisztert sürgősen, egy minisztert!

Ugyanakkor a cár irodájában izgatottan leste a választ, hogy mit határozott Rasputin, ki lesz az új miniszter?

Mint Oroszországban minden, úgy csakhamar ezek a jelenetek is közzájára kerültek. Sokan tomboltak dühükben.

— Micsoda szégyen, micsoda gyalázat!

— Rettenetes ez az akarat nélküli bábkirály, aki annál a részeges parasztnál esedez tanácsért, hogy ki legyen az ő minisztere.

Mások azonban álmélkodva vettek tudomást Rasputin hatalmáról és még jobban bámulták, istenítették, mint eddig. Legtöbben viszont egyszerűen tudomásul vették, hogy Rasputin az az ember, akinél vagy akinek a befolyása révén mindent el lehet érni és így már önző szándékból is sietve igyekeztek tanúságot tenni arról, hogy ők is a teljhatalmu ember szekerét tolják.

Más alkalommal ismét sürgősen csengett a telefon. Ismét a cár beszélt.

— Egy generálisra van sürgősen szükségem!

— A fenébe is, hát honnan állítsak most hamarjában egy generálist neki, — dühöngött Rasputin, aki éppen egy vendégével társalgott fogadószobájában.

— Talán Wolkonski herceg, jó katona, de most nem teljesít katonai szolgálatot, mert a Duma alelnöke, — jegyezte meg a vendég.

— Jó katona, jó katona? — dörmögött Rasputin. Szóval, te ismered és azt mondd, hogy jó katona. Hát próbáljuk meg, legyen Wolkonski.

Közben a cár máris érdeklődött:

— Halló, van már jelölt?

— Igen, Wolkonski herceg.

Wolkonski herceg félóra mulva már megkapta a hivatalos kinevezési okmányt.

A magas állásokba való kinevezéseknél tehát Rasputin lett a döntő szó. Ő pedig hovatovább odaigyekezett, hogy minden állást olyan személlyel töltsen be, aki határozott békepárti. A béke megvalósításának azonban ezekben az időkben csak egyetlen valóságos lehetősége volt: különbke Németországgal.

Rasputin tehát most már főleg arra igyekezett, hogy olyan embert nyerjen a kormányelnöki székbe, aki ezt a veszedelmes programot vállalja. Ugyanis a németekkel kötendő különbke valóságos hazafurász-

nak számított. Így alaposan megfontolta még akivel Rasputin tárgyalt, hogy vállalja-e ilyen körülmények között a miniszterelnöki tárcát.

Vége azonban mégis siker koronázta a bevezetési irányu törekvéseit.

Sok titkos tanácskozás és alapos megfontolás után mégis csak akadt valaki, aki vállalta a szolgálatot.

Stürmer, aki már azelőtt is élénk szerelős volt a politikában.

Ez az ember bámulatosan gyors és különös tempóval futott be. Zsidó eredetű volt. Atyja még a berlini rabbiszemináriumban folytatta tanulmányait, ellenben később áttért a keresztény hitre és iskolai, majd egyetemi tanár lett. Később rangra emelkedett és akkor vette fel a Stürmer nevet is.

Ugyanakkor a szent szinódus ügyészségénél is volt egy emberre, aki a békepárt érdekeit képviselte. Egy szép napon tehát Raiew lányiskolájának neveztek ki váratlanul a szentszéki ügyészség vezetői állásába.

Talán maga Raiew volt a legjobban megilletve, midőn váratlanul ebbe a sohasem álmodott fénycsúcsba került. Ez ugyanis egy teljesen jelentéktelen buta ember volt, akiről még mai napig sem derül ki, hogy miért volt éppen ő rá szükség. Raiew furcsa szokásaitól kezdve, szinte nevetető volt a külseje és volt valami kereskedelmi és tudományt előlő társaságnak. A szépnevű társaság azonban valójában nem volt más, mint egy játékbárang, ahol szép, hamis játékos fosztogatta az elnök uralta éjszaka-éjszaka után betevett jóhiszemű számtalan emberre.

Valóságos mulatságos volt, hogy milyen kényes kok kerültek igen gyakran a legfelelősségteljes állásokba, de természetesen a kormányzatnak az induló anarchiájában ilyesmi nap-nap után nem lehetett.

Hiába, a cár vakon bízott abban, hogy amit a miniszter tesz, az csak a legjobb lehet.

— Ő az Isten követe, — mondta gyakran a miniszter, — még teremtett lélekhez nem volt olyan bizalmas hozzám.

(Folyt. köv.)

Apróhirdetések

Egyszerűbb hirdetés — leggyorsabb eredmény

Egyes szó ára 3 lei; vastagabb betűvel 5 lei. Állástkeresők szavankint 2 leit fizetnek. Jelíges hirdetések címét a kiadóhivatal nem közölheti. Ilyen hirdetésekre a jelíggel ellátott írásbeli ajánlatot kell beküldeni a kiadóhivatalnak.

Apróhirdetéseket felvenni: Belvárosban: Delli Hírlap kiadóhivatala, Szennygyűgy-tér 4. Gyűgyvárosban: Károlyi-tér, Kossuth-tér, Gránátos-utca 2. szám alatt, Munkácsy-utca 27. Józsefvárosban: Munkácsy-tér, Kült-tér. A hirdetés díj a naponta éltre fizetendő.

Alkalmazás

Házvezető szakácsnő feltétlenül megbízható, éves bizonyítványokkal magányos urnál felvétetik. Jelenkezni: Zrinyi-utca 2. szám alatt. (3588)

Állást keres

Apolónőnek ajánlkozik azonnalra középkorú özvegy nő hosszú bizonyítvánnyal. Vidékre is megy. Cim a kiadóban. (3581)

1000 leiert

már önálló kenyere lehet. Perfekt szabni és varni megtanitom. Ugyanott mindennemű női ruha, gyermekruha és fehérnemű olcsón készül. Szalon „Tempó”, Józsefváros, Kossuth Lajos-u. 19. (3579)

Adás-vétel

Eladó utazóbunda, legjobb állapotban, 5500 leiert. Cim: Józsefváros, Eötvös-utca 32. sz., ajtó 5. (3569)

Különbféle butorok költözködés miatt, jó állapotban, olcsón kaphatók. Liget-ut 9, II. em. 2, d. e. 9—1 óráig. (3762)

Divatos, használt női ruhák olcsón eladó. Ugyanott mindenféle használt, jó állapotban levő női és férfi ruhákat, fehérneműket és cipőket veszek. I., Szent János-utca 6. Irgalmasok mellett az udvarban. (3559)

Olcsón eladó a Belváros legszebb utcájában jókarban levő emeletes ház több lakással, üzletekkel, magas jövedelemmel. Érdeklődni: Józsefváros, Begabalsor 16. Jánosnál. (3585)

Önnek még nincs jó fényképe?
A jó fénykép a legérdekesebb ajándék.
A Ronskevicz modern fotó műterem Erzsébetváros, Telekház-tér 1 készíti a legmodernebb, csodás kidolgozású fotókat, családi és gyermek felvételeket a legolcsóbb áron.
Az igazi fénykép: Ronskevicztől!

Töltőkałyha jó állapotban olcsón kapható. Liget-ut 9, II. em. 2. (3763)

2 drb női bunda valamint 10 drb külföldi biberett szőrme jutányosan eladó. Józsefváros, Pacsirta-utca 4/b. (3586)

Kis családi házat megvételre keresek. Cim a kiadóban.

Olcsó tűzifa mindennemű, — vagonfételben és kicsinyben, — valamint **kőszén, faszén, koksz és brikett** szintén legjutányosabban szerezhető be **Steiner Sándor** tüzelőanyagkereskedésében **Timisoara-Józsefváros, Hunyadi-ut 50** Telefon 10-12

Eladó olcsón szép női szövetruhák, kalapok, virágállvány, szép pad és szutil, mozsár, edények. Józsefváros, Kossuth Lajos-u. 19, ajtó 4. (3580)

Lakás
Jólmenő vendéglő táncteremmel, lakással azonnal kiadó Munkástelepen. Bővebbet Alapítv pénztárnál, I., Lonovics-u. 1. (3556)

4 szobás modern lakás kiadó a Papneveldei bérházban, Belváros, Lonovics-u. 12. (3528)

Egyszobás udvari lakás cserépkályhával kiadó november Józsefváros, Ormos-utca 13.

Különléle

Magányos urinó 15—16 éves leányt teljes ellátással. Német, francia, angol nyelvtudással. Cim a kiadóban.

Tartóshullám

6—9 hónapi garancia **J. WALTRIC** fodrásznál Fő-utca és Kossuth sarkán, 6-os villamos állomásánál.

Nyomatott a „Temesvarer Zeitung” körforgógépen.